

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 16.4.2012
COM(2012) 174 final

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ**

**Ενδιάμεση αξιολόγηση του Ευρωπαϊκού Ερευνητικού Προγράμματος Μετρολογίας
(ΕΕΠΜ)**

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Ενδιάμεση αξιολόγηση του Ευρωπαϊκού Ερευνητικού Προγράμματος Μετρολογίας (ΕΕΠΜ)

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΚΑΙ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΤΟΥ ΕΕΠΜ

Με την απόφαση της 16^{ης} Σεπτεμβρίου 2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, η ΕΕ συμφώνησε να συμμετάσχει σε κοινό ερευνητικό πρόγραμμα, αποκαλούμενο Ευρωπαϊκό Ερευνητικό Πρόγραμμα Μετρολογίας - ΕΕΠΜ¹, συνεισφέροντας 200 εκατ. ευρώ για την περίοδο 2009-2017, ποσό που ισοδυναμεί με τις συνεισφορές των 22 συμμετεχόντων κρατών². Η προαναφερόμενη απόφαση (εφεξής η «απόφαση ΕΕΠΜ») βασίζεται στο άρθρο 185 της ΣΛΕΕ (πρώην άρθρο 169 της συνθήκης ΕΚ) το οποίο, κατά την υλοποίηση του πολυετούς προγράμματος πλαισίου, παρέχει τη δυνατότητα συντονισμού των εθνικών ερευνητικών προγραμμάτων στο πλαίσιο εθελοντικής διαδικασίας ενοποίησης μεταξύ των συμμετεχόντων κρατών καλύπτοντας επιστημονικές, διαχειριστικές και οικονομικές πτυχές. Η κοινή υλοποίηση των εθνικών ερευνητικών προγραμμάτων προϋποθέτει τη σύσταση ή ύπαρξη ειδικής εκτελεστικής δομής. Τα συμμετέχοντα κράτη συμφώνησαν να προτείνουν την EURAMET e.V³ ως την ειδική εκτελεστική δομή υλοποίησης του ΕΕΠΜ. Η ειδική εκτελεστική δομή πρέπει να είναι αποδέκτης της χρηματοδοτικής συνεισφοράς της Ένωσης και να εξασφαλίζει την αποδοτική εκτέλεση του ΕΕΠΜ.

Η κύρια δραστηριότητα του ΕΕΠΜ συνίσταται στη χρηματοδότηση διακρατικών έργων με πολλούς συμμετέχοντες, τα οποία αφορούν δραστηριότητες έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης, κατάρτισης και διάδοσης (έργα ΕΕΠΜ). Ενόψει των συγκεντρωμένων ικανοτήτων στον τομέα της μετρολογίας, το κύριο μέρος των έργων ΕΕΠΜ εκτελείται από τα εθνικά ινστιτούτα μετρολογίας και από ειδικά ινστιτούτα (κυρίως εξειδικευμένα ινστιτούτα που είναι υπεύθυνα για ορισμένα εθνικά πρότυπα και συναφείς υπηρεσίες που δεν καλύπτονται από τις δραστηριότητες των εθνικών ινστιτούτων μετρολογίας) των συμμετεχόντων κρατών. Προκειμένου να αυξηθούν και να διαφοροποιηθούν οι ικανότητες στον τομέα της μετρολογίας, το ΕΕΠΜ χρηματοδοτεί επίσης ορισμένα προγράμματα χορήγησης υποτροφιών σε ερευνητές τα οποία συμπληρώνουν τα έργα ΕΕΠΜ.

Στην απόφαση για το ΕΕΠΜ το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο υπενθυμίζουν ότι η μετρολογία αποτελεί διακλαδικό επιστημονικό πεδίο το οποίο είναι ζωτική συνιστώσα της σύγχρονης κοινωνίας που βασίζεται στη γνώση. Αξιοπιστα και συγκρίσιμα πρότυπα μέτρησης, καθώς και κατάλληλες επικυρωμένες μέθοδοι μέτρησης και δοκιμών στηρίζουν τις

¹ Απόφαση αριθ. 912/2009/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16^{ης} Σεπτεμβρίου 2009, περί της συμμετοχής της Κοινότητας σε ευρωπαϊκό ερευνητικό πρόγραμμα μετρολογίας το οποίο έχουν αναλάβει πλείονα κράτη μέλη (ΕΕ L 257 της 30.9.2009, σ.12).

² Βέλγιο, Τσεχική Δημοκρατία, Δανία, Γερμανία, Εσθονία, Ισπανία, Γαλλία, Ιταλία, Ουγγαρία, Κάτω Χώρες, Αυστρία, Πολωνία, Πορτογαλία, Ρουμανία, Σλοβενία, Σλοβακία, Φινλανδία, Σουηδία και Ηνωμένο Βασίλειο, καθώς και Νορβηγία, Ελβετία και Τουρκία.

³ Μη κερδοσκοπικός οργανισμός γερμανικού δικαίου.

διαδικασίες επιστημονικής προόδου και τεχνολογικής καινοτομίας και, συνεπώς, έχουν σημαντικό αντίκτυπο στην οικονομία και στην ποιότητα ζωής στην Ευρώπη.

Στην ανακοίνωσή της σχετικά με την εμβληματική πρωτοβουλία «Ένωση Καινοτομίας»⁴, η οποία εγκρίθηκε στο πλαίσιο της αναπτυξιακής στρατηγικής της ΕΕ «Ευρώπη 2020»⁵, η Επιτροπή υπογράμμισε τη σημασία της έξυπνης, βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης για τους πολίτες με στόχους και δράσεις σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο. Στον πυρήνα της στρατηγικής της ΕΕ βρίσκονται όλες οι προσπάθειες προκειμένου να μετατραπεί η Ευρωπαϊκή Ένωση σε Ένωση Καινοτομίας.

Η έννοια των συμπράξεων στην ευρωπαϊκή έρευνα και καινοτομία με σκοπό τη συγκέντρωση δυνάμεων, την επίτευξη αλμάτων προόδου και την αντιμετώπιση κοινωνικών προκλήσεων προωθήθηκε πρόσφατα σε ανακοίνωση της Επιτροπής⁶ στο Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Το Συμβούλιο αναγνώρισε στα συμπεράσματά του⁷ ότι οι συμπράξεις μπορούν να διευκολύνουν τη βέλτιστη χρήση πόρων και, ως εκ τούτου, να προωθήσουν την πλήρη αξιοποίηση του πνευματικού κεφαλαίου της Ευρώπης και να συμβάλουν στην ολοκλήρωση του ΕΧΕ, καθώς και στη μείωση περιττών επικαλύψεων. Οι συμπράξεις συνενώνουν ευρωπαϊκούς και εθνικούς φορείς με σκοπό τη δημιουργία κρίσιμης μάζας, με κοινά οράματα και στρατηγικά θεματολόγια, αξιοποιώντας την ευελιξία, την κλίμακα και το πεδίο εφαρμογής. Κατά τον ίδιο τρόπο, το ΕΕΠΜ έχει καθιερώσει σθεναρές συμπράξεις μεταξύ των 22 συμμετεχόντων κρατών από το 2009.

Η απόφαση για το ΕΕΠΜ απαιτεί τη διενέργεια από την Επιτροπή ενδιάμεσης αξιολόγησης του ΕΕΠΜ με τη βοήθεια ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων τρία έτη μετά την έναρξη του προγράμματος. Η εν λόγω αξιολόγηση καλύπτει την πρόοδο προς την επίτευξη των στόχων, καθώς και συστάσεις σχετικά με τον πλέον ενδεδειγμένο τρόπο περαιτέρω ενίσχυσης της ενοποίησης, καθώς και της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας της υλοποίησης από το ΕΕΠΜ, συμπεριλαμβανομένης της επιστημονικής, διαχειριστικής και οικονομικής ενοποίησης, και εξετάζει κατά πόσο το ύψος των χρηματοδοτικών συνεισφορών των συμμετεχόντων κρατών είναι κατάλληλο, δεδομένης της πιθανής ζήτησης από πλευράς διάφορων εθνικών ερευνητικών κοινοτήτων.

Η Επιτροπή ανακοινώνει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο τα σχετικά συμπεράσματα, συνοδευόμενα από δικές της παρατηρήσεις.

Μια ομάδα εμπειρογνομόνων στήριξε την Επιτροπή στην εν λόγω αξιολόγηση με πορίσματά της και εξέδωσε την ενδιάμεση έκθεση αξιολόγησης (εφεξής η «έκθεση») η οποία παρέχει εμπεριστατωμένη ανάλυση του ΕΕΠΜ όσον αφορά την πρόοδο προς την επίτευξη των αρχικών στόχων, καθώς και συστάσεις σχετικά με τον πλέον ενδεδειγμένο τρόπο περαιτέρω ενίσχυσης της ενοποίησης, καθώς και της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας της εν λόγω πρωτοβουλίας.

⁴ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών της 6.10.2010 «Εμβληματική πρωτοβουλία στο πλαίσιο της στρατηγικής Ευρώπη 2020 “Ένωση καινοτομίας”» COM(2010)546 τελικό

⁵ Ανακοίνωση της Επιτροπής της 3.3.2010, «“Ευρώπη 2020”, Στρατηγική για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη» COM(2010) 2020 τελικό

⁶ COM(2011) 572 τελικό «Συμπράξεις για την έρευνα και την καινοτομία»

⁷ Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Βρυξέλλες, 8 Δεκεμβρίου 2011 18349/11 RECH

Η παρούσα έκθεση παρουσιάζει τις απόψεις της Επιτροπής σχετικά με τις κύριες συστάσεις που διατύπωσαν οι εμπειρογνώμονες στην έκθεση⁸.

2. ΕΝΔΙΑΜΕΣΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΩΝ ΕΜΠΕΙΡΟΓΝΩΜΟΝΩΝ: ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η έκθεση της ομάδας καλύπτει όλες τις σχετικές πτυχές που ζητήθηκε να καλυφθούν στην απόφαση για το ΕΕΠΜ και παρουσιάζει πολυάριθμα γεγονότα, παρατηρήσεις και συστάσεις. Η Επιτροπή θεωρεί ότι ολόκληρη η έκθεση αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της διαδικασίας ενδιάμεσης αξιολόγησης. Συνεπώς, η Επιτροπή τονίζει στα ακόλουθα εδάφια του παρόντος κεφαλαίου, τις πλέον σημαντικές διαπιστώσεις ή/και συστάσεις σχετικά με το ΕΕΠΜ και εκφράζει αντιστοίχως την άποψή της.

2.1 Ποιότητα και αποτελεσματικότητα της υλοποίησης

Κατά την ανάθεση της υλοποίησης του ΕΕΠΜ σε Ειδική Εκτελεστική Δομή (ΕΕΔ), η Επιτροπή εφάρμοσε τη διάταξη του άρθρου 185 της ΣΛΕΕ και τους κανόνες που ισχύουν για την έμμεση κεντρική διαχείριση σύμφωνα με το δημοσιονομικό κανονισμό. Ως ΕΕΔ επελέγη η EURAMET e.V. και η διοικητική της δομή απεδείχθη αποτελεσματική και υψηλής ποιότητας για την υλοποίηση του ΕΕΠΜ. Λαμβάνοντας υπόψη όχι μόνο την επιχειρησιακή ισχύ του ΕΕΠΜ, αλλά και το επιστημονικό του περιεχόμενο, η ομάδα παρατήρησε ότι η ενίσχυση της προβολής του ΕΕΠΜ πέραν της ερευνητικής κοινότητας στον τομέα της μετρολογίας θα είναι επωφελής για την ευρύτερη κοινότητα των ενδιαφερομένων μερών και για την κοινωνία γενικότερα.

Η Επιτροπή χαιρετίζει την ισχυρή δέσμευση και την επαγγελματική διαχείριση της EURAMET e.V. και της επιτροπής ΕΕΠΜ κατά την υλοποίηση του ΕΕΠΜ τα τρία πρώτα έτη, αρχής γενομένης από το 2009, και παροτρύνει όλους τους σχετικούς φορείς που σχετίζονται με την εφαρμογή του ΕΕΠΜ να βελτιώνουν διαρκώς την ποιότητα υλοποίησης και να ενισχύουν την προβολή του προγράμματος.

Η Επιτροπή εγκρίνει τη σύσταση της ομάδας για καθιέρωση κύριου δείκτη επιδόσεων (ΚΔΕ) για το χρονικό διάστημα έως τη σύναψη των συμβάσεων και θέτει στόχους βελτίωσης για την έναρξη όλων των έργων το συντομότερο δυνατό μετά την επιλογή τους.

2.2 Χρηματοδοτικές συνεισφορές των συμμετεχόντων κρατών

- (1) Η απόφαση για το ΕΕΠΜ εξαρτά τη συμβολή της Ένωσης από την επίσημη δέσμευση εκάστου συμμετέχοντος κράτους να συνεισφέρει το μερίδιό του στη χρηματοδότηση του ΕΕΠΜ και να καταβάλει έμπρακτα τη χρηματοδοτική του συνεισφορά στους δικαιούχους. Η συνολική εθνική δέσμευση του συνόλου των 22 συμμετεχόντων κρατών ορίστηκε σε 200 εκατ. ευρώ τουλάχιστον και περιλαμβάνει το 10% τοις μετρητοίς, κυρίως για την κάλυψη όλων των δαπανών λειτουργίας (έως 16 εκατ. ευρώ) σχετικά με τη διαχείριση του ΕΕΠΜ, ενώ το υπόλοιπο προορίζεται για προγράμματα υποτροφιών. Επιπλέον, η EURAMET απέδειξε την παροχή επαρκών χρηματοδοτικών εγγυήσεων από τα συμμετέχοντα κράτη στην Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 8 της απόφασης. Τα ποσά που εγγυώνται τα συμμετέχοντα κράτη υπολογίζονται σύμφωνα με προκαθορισμένη σταθερή κλείδα κατανομής ανά

⁸ http://ec.europa.eu/research/evaluations/index_en.cfm

συμμετέχον κράτος. Οι εγγυήσεις έχουν συσταθεί μέσω πιστοποιητικών εγγυήσεων ή δηλώσεων ανάληψης ευθύνης από τα συμμετέχοντα κράτη ή από τα οικεία εθνικά ινστιτούτα μετρολογίας υπέρ της Επιτροπής.

- (2) Έως αυτή τη στιγμή, όλες οι χρηματοδοτικές συνεισφορές των συμμετεχόντων κρατών πραγματοποιήθηκαν τηρώντας πλήρως τις διαδικασίες που προβλέπονται για την υλοποίηση του ΕΕΠΜ. Οι εθνικές συνεισφορές σε επιλεγμένα έργα πραγματοποιήθηκαν τηρώντας πλήρως όλες τις συμφωνηθείσες διαδικασίες.

Η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι τα συμμετέχοντα κράτη τήρησαν τις αρχικές δεσμεύσεις τους, όπως προβλέπεται στην απόφαση για το ΕΕΠΜ, και συμφωνεί με την ομάδα ότι το ΕΕΠΜ έχει επιτύχει υψηλό επίπεδο οικονομικής ενοποίησης με το χρηματοδοτικό του μοντέλο.

2.3 Ενοποίηση των εθνικών ερευνητικών προγραμμάτων μετρολογίας

Η πρωτοβουλία για το ΕΕΠΜ έχει στόχο την εναρμόνιση και ενοποίηση συναφών εθνικών ερευνητικών δραστηριοτήτων στον τομέα της μετρολογίας με σκοπό την καθιέρωση ενός κοινού ερευνητικού προγράμματος που να χαρακτηρίζεται από επιστημονική, διαχειριστική και οικονομική ενοποίηση.

Το επίπεδο της επιστημονικής ενοποίησης μπορεί να θεωρηθεί μείζον επίτευγμα του ΕΕΠΜ, αλλά και μείζον όφελος για τα εμπλεκόμενα εθνικά προγράμματα μετρολογίας. Η προσέγγιση με γνώμονα τις «μεγάλες προκλήσεις» έχει προωθήσει ευρέως τη διεπιστημονική συνεργασία μεταξύ εθνικών ερευνητικών προγραμμάτων μετρολογίας. Μολονότι ακόμη και τρίτα μέρη εμπλέκονται σε κάποιο βαθμό στα έργα ΕΕΠΜ, η συμμετοχή και η επιρροή τους στον προγραμματισμό φαίνεται ορισμένες φορές να είναι περιορισμένες και θα μπορούσαν να ενισχυθούν σε τομείς με σαφή διεπιστημονικό χαρακτήρα. Μολονότι κρίνεται σκόπιμο ο κύριος στόχος του ΕΕΠΜ να είναι η ανάπτυξη και η ενίσχυση των δεξιοτήτων και των ικανοτήτων των εθνικών ινστιτούτων μετρολογίας ή των ορισθέντων εξειδικευμένων ινστιτούτων, η ομάδα πιστεύει ότι οι εμπειρογνώμονες από τρίτα μέρη μπορούν να προσδώσουν προστιθέμενη αξία στην εν λόγω κοινότητα ειδικών. Επιπλέον, η συμμετοχή της ευρύτερης ερευνητικής κοινότητας μπορεί να ενισχυθεί περαιτέρω σε ορισμένους τομείς που προχωρούν πέραν των τυπικών πτυχών έρευνας στον τομέα της μετρολογίας.

Η επιτροπή του ΕΕΠΜ, η οποία καθορίζει συλλογικά τα δυνητικά ερευνητικά θέματα κάθε πρόσκλησης υποβολής προτάσεων και αποφασίζει για τα θέματα που θα επιλεγούν για περαιτέρω εξέταση, αποτελεί τον φορέα που διαμορφώνει την κοινή στρατηγική θέση όσον αφορά τις προτεραιότητες της έρευνας στον τομέα της μετρολογίας σε ολόκληρη την Ευρώπη. Η ομάδα τόνισε ότι τα ερευνητικά θέματα του ΕΕΠΜ έχουν επιλεγεί σωστά, ότι το ΕΕΠΜ είναι παγκοσμίως αναγνωρισμένο και ότι επιτρέπει την αποφυγή εξαιρετικά δαπανηρών επαναλήψεων. Εκτιμάται ότι το 50% των εθνικών επενδύσεων συντονίζεται αυτή τη στιγμή στο πλαίσιο του πεδίου εφαρμογής και των θεμάτων του ΕΕΠΜ και, συνεπώς, είναι σαφές ότι γίνεται πραγματικότητα η σημαντική επιστημονική ενοποίηση της κύριας εθνικής χρηματοδότησης.

Ωστόσο, η διαφορά ως προς τη δέσμευση πόρων για το ΕΕΠΜ μεταξύ μεγάλων και μικρών συνεισφερόντων είναι σημαντική, όπως συμφωνήθηκε στην απόφαση. Συνεπώς, η επιστημονική επάρκεια και οι υφιστάμενες ερευνητικές υποδομές αποκλίνουν σε μεγάλο βαθμό, γεγονός που καθιστά μερικές φορές δύσκολη την πλήρη επιστημονική ενοποίηση του συνόλου των 22 συμμετεχόντων κρατών. Σημαντικός φραγμός για τα μικρά και τα αναπτυσσόμενα εθνικά ινστιτούτα μετρολογίας είναι η περιορισμένη ικανότητά τους να

συμμετέχουν με εξειδικευμένο προσωπικό στα έργα του ΕΕΠΜ και οι περιορισμένοι οικονομικοί πόροι τους. Η ομάδα είναι της γνώμης ότι αυτό δημιουργεί μεγάλο κίνδυνο με αποτέλεσμα το υφιστάμενο χάσμα δεξιοτήτων και ικανοτήτων μεταξύ των καθιερωμένων, μεγάλων ιδρυμάτων μετρολογίας και των αναπτυσσόμενων, μικρών ιδρυμάτων μετρολογίας να διευρύνεται αντί να μικραίνει.

Η Επιτροπή συμπεριφέρει την άποψη της ομάδας ότι η διαφορά ικανοτήτων μεταξύ των συμμετεχουσών χωρών φαίνεται να αυξάνεται σε ορισμένες περιπτώσεις και συμφωνεί με τη γνώμη της ομάδας ότι το πρόγραμμα υποτροφιών σε ερευνητές μπορεί να χρησιμοποιηθεί αποτελεσματικότερα προκειμένου να αυξηθούν περαιτέρω οι δυνατότητες των χωρών με περιορισμένες ικανότητες έρευνας στον τομέα της μετρολογίας. Η Επιτροπή υποστηρίζει πλήρως τη σύσταση ομάδας για τη διερεύνηση του βαθμού ευελιξίας που θα μπορούσε να εφαρμοστεί στη διαχείριση των υποτροφιών κινητικότητας προκειμένου να υπερνικηθεί το εμπόδιο της μετεγκατάστασης.

Εντός της EURAMET e.V. πραγματοποιήθηκε διαχειριστική ενοποίηση και αποδείχθηκε ότι πρόκειται για έναν οργανισμό με επαγγελματισμό και σωστή λειτουργία. Όπου απαιτείται, έχουν γίνει και εξακολουθούν να γίνονται βελτιώσεις έτσι ώστε η υλοποίηση του ΕΕΠΜ να μπορεί να θεωρείται αποτελεσματική. Η σημερινή διοικητική δομή θεωρείται αποτελεσματική και ενοποιημένη.

Παρόλα αυτά, η ομάδα παρατήρησε την ανάγκη διερεύνησης τρόπων μείωσης και απλούστευσης των περιττών γραφειοκρατικών διαδικασιών. Ο διοικητικός φόρτος για τους συντονιστές και τους συμμετέχοντες σε έργα θεωρείται υψηλός και η εκτέλεση των έργων μπορεί να καθυστερήσει λόγω δυσχερειών που σχετίζονται με τις συμβάσεις χορήγησης υποτροφιών. Το υπόδειγμα σύμβασης χορήγησης υποτροφιών σε ερευνητές βελτιώθηκε το 2011 και καλύπτει από το 2012 μόνο τις βασικές πτυχές της υποτροφίας. Παρά τις εν λόγω βελτιώσεις, η επιτροπή ανέφερε ότι επικρατεί η άποψη ότι το πρόγραμμα χορήγησης υποτροφιών σε ερευνητές δεν λειτουργεί σωστά και πρέπει να επανεξεταστεί.

Μια άλλη ανησυχία που εξέφρασαν ορισμένα μέλη της επιτροπής ΕΕΠΜ καθώς και η ομάδα είναι η ανάγκη να διατεθεί επαρκής αριθμός ικανών συντονιστών έργου, οι οποίοι θα μπορούν να δρομολογούν τα έργα το συντομότερο δυνατό μετά την απόφαση επιλογής. Η ομάδα κατέληξε στο συμπέρασμα ότι φαίνεται να υπάρχει γενική έλλειψη επαγγελματικής επάρκειας στη διαχείριση πολύπλοκων διεθνών ερευνητικών έργων.

Συνεπώς, η Επιτροπή, συμφωνεί με την ομάδα για την περαιτέρω εναρμόνιση των διαχειριστικών διαδικασιών και παροτρύνει την EURAMET e.V. να παράσχει στους συντονιστές έργων και στους δυνητικούς εταίρους έργων κατάρτιση με αντικείμενο τη διαχείριση ευρωπαϊκών ερευνητικών έργων.

Η οικονομική ενοποίηση του ΕΕΠΜ βρίσκεται σε υψηλό επίπεδο και η ομάδα κατέληξε στο συμπέρασμα ότι περαιτέρω οικονομική ενοποίηση είναι δύσκολο να επιτευχθεί λόγω της φύσης της κατ'αποκοπήν χρηματοδότησης των εθνικών ιδρυμάτων που αντιστοιχεί στις εθνικές δεσμεύσεις των συμμετεχόντων κρατών. Το ΕΕΠΜ χρησιμοποιεί ένα σύστημα «εικονικού κοινού ταμείου» σε συνδυασμό με κατάλληλο μηχανισμό χρηματοδότησης μέσω αποθεματικού ο οποίος επιτρέπει τη χρηματοδότηση έργων όπως και το σύστημα «πραγματικού κοινού ταμείου». Η διοίκηση του ΕΕΠΜ και η υψηλή οικονομική ενοποίησή του διασφαλίζουν ότι η διαθέσιμη χρηματοδότηση ανά πρόσκληση ανταποκρίνεται πάντοτε στις ανάγκες από πλευράς προτεινόντων. Με αυτόν τον τρόπο, η σειρά στους καταλόγους

κατάταξης μετά τη διενέργεια των ανεξάρτητων αξιολογήσεων σε κεντρικό επίπεδο τηρήθηκε απολύτως για τις τρεις προσκλήσεις χωρίς ουδεμία εξαίρεση.

2.4 Πρόοδος προς την επίτευξη των στόχων

Προκειμένου να αναλύσει την πρόοδο προς την επίτευξη των στόχων του ΕΕΠΜ, η ομάδα συμβουλευτήκε την εκ των προτέρων εκτίμηση αντικτύπου⁹ που περιέγραφε τους γενικούς πολιτικούς στόχους, τους ειδικούς στόχους και τους επιχειρησιακούς στόχους του ΕΕΠΜ.

Όσον αφορά τους γενικούς πολιτικούς στόχους, η ομάδα καταλήγει στο συμπέρασμα ότι το ΕΕΠΜ έχει σημειώσει σημαντική πρόοδο σε σχέση με την ελεύθερη κυκλοφορία της γνώσης εντός του ΕΧΕ. Αναπτύχθηκε στενή συνεργασία μεταξύ των κύριων συντελεστών της έρευνας στον τομέα για να υποστηριχθεί η προώθηση της γνώσης και της οικονομικής ανάπτυξης με σκοπό τη στήριξη της ανταγωνιστικότητας της Ευρώπης σε παγκόσμια κλίμακα. Η μερική επικέντρωση στις μεγάλες προκλήσεις που σχετίζονται με την ενέργεια, το περιβάλλον και την υγεία επιτρέπει περισσότερη διεπιστημονική συνεργασία εντός της κοινότητας των ερευνητών στον τομέα της μετρολογίας για την αντιμετώπιση των αναγκών της κοινωνίας. Η ομάδα καταλήγει στο συμπέρασμα ότι το ΕΕΠΜ συμβάλλει στην πραγμάτωση του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας (ΕΧΕ) με την υλοποίηση ενός πραγματικού «Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας στη Μετρολογία» (EXEM).

Όσον αφορά στους ειδικούς στόχους, η ομάδα υπογραμμίζει τη διαρθρωτική επίπτωση σε σχέση με την οικονομική ενοποίηση η οποία έλαβε ήδη χώρα τα πρώτα χρόνια του ΕΕΠΜ. Έχει επίσης παρατηρηθεί και μια άλλη χρήσιμη διαρθρωτική επίπτωση που γίνεται εμφανής κατά την περίπλοκη ετήσια διαδικασία καθορισμού προτεραιοτήτων για τις κοινές προσκλήσεις υποβολής προτάσεων, η οποία φαίνεται να επηρεάζει τις εθνικές προτεραιότητες σε ορισμένες χώρες. Το διαρθρωτικό αποτέλεσμα και η απουσία κατακερματισμού είναι σαφώς εντονότερα στις χώρες που διαθέτουν κεντρικό σύστημα μετρολογίας. Είναι πολύ νωρίς να εκτιμηθούν οι εν λόγω διαρθρωτικές επιπτώσεις στη βιομηχανία, στην κοινωνία και στην εκμετάλλευση νέων τεχνολογιών, αλλά η ομάδα φαίνεται πεπεισμένη ότι έχει επιτευχθεί ένα επίπεδο κρίσιμης μάζας το οποίο θα ήταν αδύνατο να επιτευχθεί χωρίς το ΕΕΠΜ.

Οι επιχειρησιακοί στόχοι του ΕΕΠΜ καλύπτουν ζητήματα που συνδέονται με τις μεγάλες προκλήσεις, την ανάπτυξη ικανοτήτων, την ανοικτή πρόσβαση σε υποδομές, την ενίσχυση της συνεργασίας με την ευρύτερη επιστημονική κοινότητα, τον εκσυγχρονισμό, την κινητικότητα νέων ερευνητών, τη βελτίωση του συντονισμού διεθνών υποθέσεων, τη στήριξη της νομοθετικής λειτουργίας και της τυποποίησης και τη στήριξη της βιομηχανίας και της οικονομικής ανάπτυξης. Σύμφωνα με την απόφαση, το ΕΕΠΜ αναμένεται να επιτύχει τους εν λόγω επιχειρησιακούς στόχους κατά τον ακόλουθο τρόπο:

α) Συγκέντρωση της αριστείας στην έρευνα στον τομέα της μετρολογίας με τη δημιουργία ανταγωνιστικών κοινών ερευνητικών έργων (εφεξής «έργα ΕΕΠΜ») τα οποία επιστρατεύουν ικανότητες με επαρκή κρίσιμη μάζα από τα δίκτυα των εθνικών ινστιτούτων μετρολογίας και τα ορισθέντα ινστιτούτα των συμμετεχόντων κρατών με στόχο την αντιμετώπιση των μεγάλων προκλήσεων στον τομέα της μετρολογίας σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

⁹ SEC(2008) 2949 Έκθεση εκτίμησης αντικτύπου

β) Άνοιγμα του συστήματος στην επιστήμη αριστείας με ενίσχυση της συμμετοχής της ευρύτερης ευρωπαϊκής ερευνητικής κοινότητας μέσω υποτροφιών στους ερευνητές·

γ) Ανάπτυξη ικανοτήτων με ενίσχυση των ικανοτήτων των Ευρωπαίων ερευνητών στον τομέα της μετρολογίας μέσω της χορήγησης υποτροφιών κινητικότητας σε ερευνητές οι οποίες προορίζονται για χώρες μέλη της EURAMET με περιορισμένες ικανότητες έρευνας στον τομέα της μετρολογίας.

Η ομάδα διαπίστωσε με μεγάλη της ικανοποίηση ότι έχει επιτευχθεί συγκέντρωση αριστείας στην έρευνα στον τομέα της μετρολογίας εντός της ευρωπαϊκής ερευνητικής κοινότητας μετρολογίας. Σύμφωνα με την ομάδα, πρέπει να δοθούν συγχαρητήρια στην EURAMET e.V. και στην επιτροπή του ΕΕΠΜ για τη διευκόλυνση του επιστημονικού συντονισμού. Η ομάδα ενθάρρυνε πιθανές βελτιώσεις της διαδικασίας επιλογής των στρατηγικών θεμάτων έρευνας κάθε πρόσκλησης, κάτι που θα μπορούσε να υποστηρίξει ακόμη περισσότερο το άνοιγμα του ΕΕΠΜ στις ανάγκες όλων των σχετικών ενδιαφερομένων μερών. Μια τέτοια προσέγγιση μπορεί να υποστηρίξει περισσότερο την αξιοποίηση των αποτελεσμάτων σε επίπεδο επιχειρήσεων και σε επίπεδο νομοθεσίας, και να δικαιολογήσει τη διεύρυνση των υφιστάμενων ικανοτήτων έρευνας στον τομέα της μετρολογίας εντός των εθνικών ινστιτούτων και πέραν αυτών.

Η Επιτροπή συμφωνεί με τη σύσταση της ομάδας και ενθαρρύνει την EURAMET e.V. να διερευνήσει την ενδεχόμενη προστιθέμενη αξία της διοργάνωσης συναντήσεων εργασίας ενδιαφερομένων μερών προκειμένου να δοθεί προτεραιότητα σε στρατηγικά θέματα έρευνας, ειδικά για τις προσκλήσεις με αντικείμενο τις μεγάλες προκλήσεις, όπου είναι ευκατὰ μεγαλύτερη ευρύτητα πνεύματος.

Η Επιτροπή συμφωνεί επίσης με τη σύσταση της επιτροπής σύμφωνα με την οποία είναι επωφελές για ορισμένα θέματα έρευνας να λάβει μεγαλύτερη στάθμιση το κριτήριο του αντικτύπου σχετικά με την ταχεία αξιοποίηση των αποτελεσμάτων στην Ευρώπη.

Σε αντίθεση με τη μεγάλη επιτυχία του στόχου της συγκέντρωσης αριστείας εντός της ίδιας της ερευνητικής κοινότητας μετρολογίας, το άνοιγμα του συστήματος στην επιστήμη αριστείας είναι μέχρι αυτή τη στιγμή περιορισμένο. Η ομάδα αναφέρει ότι υπάρχει μια σαφής εικόνα προς τα έξω σύμφωνα με την οποία το ΕΕΠΜ φαίνεται να εξακολουθεί να παραμένει μάλλον κλειστό στην ευρύτερη ευρωπαϊκή ερευνητική κοινότητα.

Συνεπώς, η Επιτροπή παροτρύνει την EURAMET e.V., όπως συνιστά η ομάδα, να διερευνήσει τρόπους καλύτερης αξιοποίησης των προγραμμάτων χορήγησης υποτροφιών με σκοπό την ενίσχυση των δεσμών με τα καλύτερα κέντρα αριστείας ολόκληρης της Ευρώπης.

Στην περαιτέρω ανάλυσή της η ομάδα κατέληξε τελικά στο συμπέρασμα ότι το ΕΕΠΜ δεν έχει την επιθυμητή επίπτωση όσον αφορά τη δημιουργία ικανοτήτων σε χώρες με περιορισμένη ή μηδενική ικανότητα έρευνας στον τομέα της μετρολογίας. Ενώ ορισμένες χώρες επωφελήθηκαν από το πρόγραμμα για τη δημιουργία ικανοτήτων σε στρατηγικούς τομείς ενδιαφέροντος, το χάσμα ικανοτήτων με τις χώρες με την υψηλότερη ένταση έρευνας φαίνεται να διευρύνεται.

Σημειωτέον επίσης ότι οι μηχανισμοί του υφιστάμενου ΕΕΠΜ που σχετίζονται με το άνοιγμα του συστήματος στην επιστήμη αριστείας και την ανάπτυξη ικανοτήτων έχουν βασιστεί κυρίως στο πρόγραμμα χορήγησης υποτροφιών εντός του ΕΕΠΜ. Φαίνεται ότι η χρηματοδοτική ικανότητα του προγράμματος χορήγησης υποτροφιών δεν αποτελεί από μόνη

της το κυριότερο σημείο εμπλοκής. Η ομάδα υπενθύμισε ότι το υφιστάμενο ΕΕΠΜ έχει συσταθεί δυνάμει της απόφασης ΕΕΠΜ ως ένα ερευνητικό πρόγραμμα που επιδιώκει την επιστημονική αριστεία με τις δικές του ειδικές επιχειρησιακές διαδικασίες και χρηματοδοτικά μέσα, και ότι κατά την εφαρμογή του το ΕΕΠΜ δεν μπορεί εύκολα να στηρίξει επιπροσθέτως το περίπλοκο θέμα της δημιουργίας ικανοτήτων. Από την άποψη αυτή, η ομάδα διατύπωσε ενδιαφέρουσες και σημαντικές συστάσεις για τη δυνητική μελλοντική πιο μακροπρόθεσμη εφαρμογή του ΕΕΠΜ.

Η Επιτροπή συμμερίζεται τις απόψεις της ομάδας για την πρόοδο προς την επίτευξη των στόχων όπως αναφέρθηκαν και η Επιτροπή υποστηρίζει πλήρως τη σύσταση για χρησιμοποίηση εμπειρογνομόνων με ρόλο διαμεσολαβητή για την προώθηση της καλύτερης ένταξης των χωρών με περιορισμένη ικανότητα έρευνας στον τομέα της μετρολογίας με σκοπό τη γεφύρωση του χάσματος με τις πιο προηγμένες χώρες.

2.5 Ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία του ΕΕΠΜ

Η ομάδα εξέφρασε τη σθεναρή άποψη ότι το ΕΕΠΜ αποτελεί άριστο παράδειγμα που αποδεικνύει τι μπορεί να επιτευχθεί με τον συντονισμό εθνικών προγραμμάτων E&A που λαμβάνουν βασική χρηματοδότηση. Η ομάδα έδωσε έμφαση σε τρεις ιδιαίτερες πτυχές του ΕΕΠΜ όσον αφορά την παροχή ουσιαστικής ευρωπαϊκής προστιθέμενης αξίας:

- Το ΕΕΠΜ επιτρέπει τη δημιουργία κρίσιμης μάζας για την αντιμετώπιση ακόμα και πολύπλοκων διεπιστημονικών θεμάτων, όπως οι μεγάλες κοινωνιακές προκλήσεις, οι οποίες υπερβαίνουν τις ικανότητες μίας μόνο χώρας.
- Το ΕΕΠΜ συγκεντρώνει σημαντικούς πόρους και συνενώνει ερευνητικές προσπάθειες στον τομέα της μετρολογίας από 22 χώρες. Η ομάδα εκτιμά ότι περίπου το 50% της συνολικής ειδικής χρηματοδότησης της μετρολογίας στην Ευρώπη συντονίζεται αυτή τη στιγμή μέσω ΕΕΠΜ, ποσό το οποίο προσανξημένο με τη συνεισφορά της ΕΕ ανέρχεται σε 400 εκατομμύρια ευρώ στο πλαίσιο ενός ενιαίου κοινού προγράμματος.
- Η ομάδα αναγνωρίζει την «απουσία κατακερματισμού» των ερευνητικών προσπαθειών και παρατηρεί ότι η μείωση των περιττών επαναλήψεων επιτυγχάνεται μέσω του προσεκτικού σχεδιασμού και της υλοποίησης κάθε κοινής πρόσκλησης (κοινός προγραμματισμός).

Στο πλαίσιο αυτό η ομάδα παροτρύνει την EURAMET e.V. να εξετάσει με ποιο τρόπο τα αποτελέσματα των έργων του ΕΕΠΜ μπορούν να αξιοποιηθούν γρήγορα από τις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις και προτείνει να δοθεί μεγαλύτερη προσοχή στις δραστηριότητες καινοτομίας και μεταφοράς γνώσης σε πιο μακροπρόθεσμη βάση.

Ένα άλλο σημείο ως προς το οποίο το ΕΕΠΜ επιφέρει προστιθέμενη αξία τόσο σε ευρωπαϊκό όσο και σε εθνικό επίπεδο είναι η στήριξη που παρέχει γενικά στο νομοθετικό έργο, όπως για παράδειγμα στην περιβαλλοντική νομοθεσία, και ιδίως στην ευρωπαϊκή οδηγία πλαίσιο για τα ύδατα. Η ομάδα υπενθύμισε ότι η ανάπτυξη και ο καθορισμός των μετρολογικών πτυχών των εν λόγω νομοθετικών πράξεων αποτελούν παραδείγματα που δείχνουν ότι η ερευνητική κοινότητα μετρολογίας, συνεργαζόμενη υπό την αιγίδα του ΕΕΠΜ και της EURAMET e.V., διαδραματίζει ηγετικό ρόλο στην ανάπτυξη θεμελιωδών νέων μεθόδων μέτρησης. Η ομάδα είναι της γνώμης ότι αυτό απαιτεί ένα μεγάλο εύρος δραστηριοτήτων προοπτικής διερεύνησης και πρόωρη συμμετοχή των υπευθύνων χάραξης πολιτικής και των ρυθμιστικών

αρχών σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο. Μόνο εάν επιτευχθεί το συγκεκριμένο επίπεδο συνεργασίας, το ΕΕΠΜ θα μπορέσει να αξιοποιήσει το πλήρες δυναμικό του για τη στήριξη των πολιτικών της Ένωσης.

Η Επιτροπή παροτρύνει την EURAMET e.V., με βάση τη σύσταση της ομάδας, να διερευνήσει εναλλακτικές λύσεις για συναντήσεις εργασίας προοπτικής διερεύνησης με υπουργεία/υπηρεσίες με ρυθμιστικές αρμοδιότητες και τις σχετικές Γενικές Διευθύνσεις της Επιτροπής.

Εκτός από τις πιθανές δραστηριότητες προοπτικής διερεύνησης για θέματα νομοθεσίας, η ομάδα σημειώνει ότι τα θέματα μετρολογίας σε σχέση με τις «νέες τεχνολογίες» είναι ένας τομέας στον οποίο η ερευνητική κοινότητα μετρολογίας μπορεί να στηρίξει την ανάπτυξη αναδυόμενων κλάδων όπου υπάρχει ανάγκη ανάπτυξης νέων ή ακριβέστερων μεθοδολογιών μέτρησης. Συνεπώς, οι «νέες τεχνολογίες» φαίνεται να αποτελούν έναν τομέα στον οποίο πρέπει να υπάρχει περισσότερη συνεργασία με την ευρύτερη ερευνητική κοινότητα, είτε απευθείας στο πλαίσιο των έργων του ΕΕΠΜ, αλλά ενδεχομένως και σε συντονισμό με τα συμπληρωματικά έργα και φορείς του 7^{ου} ΠΠ.

Η Επιτροπή χαιρετίζει τη σύσταση της ομάδας για διερεύνηση της δυνητικής προστιθέμενης αξίας της δημιουργίας κινήτρων προκειμένου να καταστεί δυνατή η γόνιμη αλληλεπίδραση μεταξύ συμπληρωματικών φορέων και έργων του ΕΕΠΜ και του 7^{ου} ΠΠ.

2.6 Η μελλοντική ανάπτυξη του ΕΕΠΜ πέραν του 7^{ου} ΠΠ και διδάγματα που αντλήθηκαν για τα μελλοντικά κοινά προγράμματα γενικά

Η ομάδα είναι της γνώμης ότι εκτός από τις πιθανές βελτιώσεις που αναφέρθηκαν ανωτέρω για την εφαρμογή του ΕΕΠΜ, υπάρχει επίσης μια σειρά διδαγμάτων για τα μελλοντικά κοινά προγράμματα γενικά. Στα εν λόγω διδάγματα συγκαταλέγονται ορισμένα που είναι γενικού χαρακτήρα και άλλα που αφορούν ειδικά την κατάσταση του ευρωπαϊκού κλάδου μετρολογίας - για παράδειγμα, η εκτεταμένη χρήση της εθνικής «θεσμικής ή κατ' αποκοπήν» χρηματοδότησης.

Η Επιτροπή εκφράζει την ικανοποίησή της, χωρίς να προδικάζει καμιά απόφαση σχετικά με το μέλλον του ΕΕΠΜ πέραν του 7^{ου} ΠΠ, για την πρωτοβουλία που ανέλαβε η ομάδα να γνωμοδοτήσει σχετικά με ένδεκα πιθανά θέματα που πρέπει να ληφθούν υπόψη κατά τον σχεδιασμό κάθε μελλοντικής πρωτοβουλίας που θα επιτρέψει στην EURAMET e.V. να επιτύχει υψηλότερα επίπεδα ευρωπαϊκής ενοποίησης.

Όσον αφορά τα διδάγματα για τα μελλοντικά κοινά προγράμματα, η ομάδα εξέφρασε την άποψη ότι το ΕΕΠΜ μπορεί να αποτελέσει, σε ορισμένες περιπτώσεις, παράδειγμα για δραστηριότητες κοινού προγραμματισμού ή για άλλες πρωτοβουλίες, σε περίπτωση που θα γίνει χρήση του άρθρου 185 της ΣΛΕΕ για την υλοποίηση κοινού προγράμματος. Η ομάδα κατέληξε στο συμπέρασμα ότι όλα τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη ενδεχομένως να μην έχουν ακόμη κατάλληλα τρέχοντα προγράμματα προκειμένου αυτά να ενταχθούν σε ένα κοινό πρόγραμμα ή τα προγράμματα δεν είναι αρκετά ευέλικτα ώστε να μπορούν να ενταχθούν. Πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι στις περισσότερες χώρες της ΕΕ διατίθεται περιορισμένη ανταγωνιστική χρηματοδότηση για συντονισμό σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Κατά τη γνώμη της ομάδας εμπειρογνομόνων, είναι ιδιαίτερα δύσκολο να επιτευχθεί οικονομική ενοποίηση στο πλαίσιο πρωτοβουλιών δυνάμει του άρθρου 185 και το ΕΕΠΜ αποτελεί παράδειγμα που δείχνει τον τρόπο με τον οποίο ένα «εικονικό κοινό ταμείο»

βασιζόμενο στις συνεισφορές σε είδος μπορεί να επιτύχει πολύ υψηλό επίπεδο οικονομικής ενοποίησης.

Η Επιτροπή χαιρετίζει τις σκέψεις της ομάδας σχετικά με τα μελλοντικά κοινά προγράμματα και θα συνεχίσει τις οικείες δραστηριότητες συντονισμού μεταξύ των διαφόρων εν εξελίξει πρωτοβουλιών δυνάμει του άρθρου 185 προκειμένου να εξαχθούν διδάγματα για το μέλλον όσον αφορά την παροχή στήριξης σε πιθανές συμπράξεις μεταξύ φορέων του δημόσιου τομέα στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζοντας 2020».

3. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Το ΕΕΠΜ ξεκίνησε το 2009 ως ένα κοινό πρόγραμμα έρευνας μεταξύ 22 συμμετεχόντων κρατών υλοποιούμενο από την EURAMET e.V. και οι επιχειρησιακές του επιδόσεις έχουν πλέον εισέλθει στη φάση της ωριμότητας. Η ενοποίηση των συμμετεχόντων εθνικών προγραμμάτων θεωρείται υψηλή. Συνεπώς, η Επιτροπή θα συνεχίσει να στηρίζει το τρέχον πρόγραμμα, όπως προβλέπεται στην απόφαση για το ΕΕΠΜ.

Το ΕΕΠΜ έχει επιτύχει καλές επιδόσεις μετά από 3 χρόνια στους περισσότερους από τους αρχικούς επιχειρησιακούς στόχους του σε ό, τι αφορά σχεδόν το 85% των πόρων του ΕΕΠΜ, δηλαδή τη συγκέντρωση αριστείας στην έρευνα στον τομέα της μετρολογίας. Ωστόσο, καταγράφεται σημαντικό χάσμα μεταξύ προσδοκιών και πραγματικότητας σε σχέση με τρεις ποιοτικούς δείκτες αντικτύπου: δημιουργία ικανοτήτων, αλληλεπίδραση με την ευρύτερη επιστημονική κοινότητα και κινητικότητα.

Η EURAMET e.V. και η επιτροπή του ΕΕΠΜ, ως οι υψηλότεροι φορείς διοίκησης του ΕΕΠΜ, καλούνται να καταβάλουν κάθε αναγκαία προσπάθεια για να βελτιώσουν την εν λόγω κατάσταση κατά το υπόλοιπο διάστημα εφαρμογής του προγράμματος. Ενώ δεν θεωρούνται αναγκαίες αλλαγές στην αρχική απόφαση, πρέπει να υλοποιηθούν από την EURAMET e.V. οι προαναφερθείσες συστάσεις της ομάδας, καθώς και κάθε πρόσθετο μέτρο που τα μέλη της EURAMET ενδέχεται να θεωρήσουν χρήσιμο ή αναγκαίο για τη βελτίωση της δημιουργίας ικανοτήτων, της αλληλεπίδρασης με την ευρύτερη επιστημονική κοινότητα και της κινητικότητας εντός του ΕΕΠΜ.

Τέλος, η Επιτροπή είναι ανοικτή να ξεκινήσει τα επόμενα χρόνια προκαταρκτικές συζητήσεις με την EURAMET e.V. σχετικά με την πιθανή παρακολούθηση του τρέχοντος ΕΕΠΜ στο πλαίσιο της επόμενης περιόδου προγραμματισμού, με την επιφύλαξη της τελικής απόφασης για το πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020» και το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο της ΕΕ, λαμβάνοντας υπόψη το ευρύτερο πολιτικό πλαίσιο της στρατηγικής «Ευρώπη 2020».